Ku Kolon ko ka kuloho ko ka woo yo wo Kafaydo

Madenketima:

Ba masimoko, yiki mene/iŋ thiiya ba mandiŋ ka bonsoŋ ba ka biya-metiŋ, wuna madenketima kuyankaŋ, thiiya iŋ mathebeŋ ka faydo fooma, Ba maniyo maka biya-meti mathonkoy ka bi tooni nameŋ, ba sisa thore iŋ manakasi ka tha thukuma tha ka biya-metiŋ be luke ka faydo ba biŋ sisa mathebeŋ in magbonkoli malohoy, ka thana paliyande, wuŋ sise heleŋ thapeŋ tha boye ka biya-metiŋ hutete

Ba wun kondee niyo wu lohoy mene wometi kondee pithita ba wunde hukotho ma niyo makanaman ka muruthe wo fun wunde.

Baana sethiniyo wunda, thiiya ba ka womati konda niyo ka thon ban fooma.

Wun koloho ba katin tande mathimiyande ka biya-meti fooma ka faydo. Hugbonho ka faydo fooma, ho doma na Unayted Neson, kosiniyoko ka kulaniya ko kolo.

Ba kotho thiiya mene, sembe in makahi ma ka wometi, e wun teniyande ka thiiya ba bayapen in yeremen be kosiniyoko ba lukande hugbon hunthe ba sisa kuyankan, wu niyo malukunade maka nakeken foma adunkunokoy ka tha banthe, wun niyo lukande in nakeken foma nugbon ho thante han, ho doma na Unayted Nesons, ba ketho thiiya ba ka wometi.

Wuŋ tɔŋɔŋ na kperekethe, ka dɔma, na masimɔkɔ ma thiiya mɛnɛ kuyankaŋ mɛna ma gbeŋ ka ma duŋunɔkɔ mamaŋ.

Mawuma

Mapenkande manfooma tepe na

Kukulon koka kuloho koka woo yo wo ka faydo, ona biya bohitande maka biya-meti ka faydo fooma, ka wu manke woo yo wo ba boha ku kolon konko ka huthukuma nama han wunde ba boha sobe bathaniya mene ba sisa yiki in thiiya ka biya be lukande fooma ka faydo, ba kitiye woo yo wo kama sethiniyo ma wunde sethinya ka faydo man.

1. Malukunande Malenke maŋ

Biya-meti fooma be kiyo ka kuyankaŋ iŋ kasembe mene in ka yiki. Binde kiŋ ba niyo in masimoko, maka yiina wo ka hu wendi yande.

2. Malukunande Maale Man

Woo yo wo kin kuloho mene kuyankan ka kulon ko. Wunde ka ba fakinande woo yo wo kama neki ma wunde neke in toonaman, niyon wo panke, wo bolo, wo fufe, mindo sinthe fooma, min kin ku loho ko kentu.

3. Malukunande Mataati man

Woo yo wo kiη iη fεεra ba niyo iη sii, ekuta kuyankan, e wundε pamo.

4. Malukunande Mamanaŋ maŋ

Womεti ka ba boho ka hu waline, e niyo gbon, e niyo thoro. Huwaline kiη ba tana niyo ka biya-mεti hutete.

5. Malukunande Masoohi man

Woo yo wo kaa ba niyo nakasi, in thoro man mama wo ka feli.

6. Malukunande Masoη-manthe maŋ

Woo yo wo kin maloho ba kothiyo kame wo kame non tepee thon ba.

7. Malukunande Mason Maale man

Biya-mɛti fooma kiŋ siŋthe ka thon baŋ, kufakande ka hutete kanamɛŋ ba pamo iŋ thoŋ baŋ, ba thana fakinande, wu sisi mateti ka ku koloŋko iŋ ba pamoko wooniŋ sisiyɛ thoro.

8. Malukunande Masonka-taati maŋ

Woo yo wo kin fεεra han ba koo wukahe e banina ba thonkoy ba wo ba niyo ban, wuna thon ban kahati.

9. Malukunande Masoon-manan Man

Woo yo wo ka doron ba neko bakpon e boho, e thiyo ka hukpolon, mene ba kantho ka keken ko kiyo wundε ko.

10. Malukunande kochi man

Woo yo wo kiŋ in fεεra ba kosiŋino ka wuthunbε iŋ bakosoŋni be ka kuyankaŋ mɛnε be thunbε ba dethiwa kuloho ko kanamaŋ mɛnε wundε bohitoko iŋ thoŋ baŋ.

11. Malukunande Koohi-in manthe man

Woo yo wo, wo kata ka kubasi, wundε ka ba thoŋkino thaa niyo kosiŋino noŋ na tepe thoŋ ba na, e wundε dunkuno fεεra ba kosiŋina.

Woo yo wo kaa ba dunkuno kuthonko ka thon ba thaa niye kiyo ka kεken nama ko, o thuhan mandi kama loko ma boho wunde, toniyo kasi ba danande kasi bande ka thon ba kama loko ma bohito waawo ben ma.

12. Malukunande Koohi-in Kaale man

Woo yo wo, kaa ba tuto sembe, ba wali ba kanama, ka hunpo ho kanama, ka yiki ba kanama, ka na thagba na wunde kpalita. Wo ka baa nin thiyoko aliko ba tetiya yiki in makothiyo ma kanama, woo yo wo kin maloho ba pamo in thon ban ka balin ba ban.

13. Malukunande Kohi-maaati Maŋ

Woo yo wo, kiη maloho ba niyo kuyankaη ba kaa ka wundε thimo iη ba niyo ka keken naman.

Woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba pena keken, ndoo keken, thitha keken nama e wunde heleŋ duwa o tenkilina ka keken namaŋ ko.

14. Malukunande kohi-in Manan Man

woo yo wo, kin in maloho ba thara e ka dono ka keken mene kin ba niyo bali ba thonkoy ka keken nama kon.

Maloho ma ben kaa ba thanthiyo baana thiiya wo ba bohitoko ba ba thonkoy ba ta wunde nii hukominament o ba tetiya thonni ba ka Unayted Nesons.

15. Malukunande Kohi-in Masoohi Man

Woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba niyo ka kiyo wundε ka.

Wa kaa ba thanthiyo madona ma ka keken nama ko α ba thanthiyo ba sekita keken ku feena ba doma na kena kiyo wunde.

16. Malukunande Kohi-in Masonmanthe Man

Bayapeŋ iŋ yeremen be thanke fuŋa, be keriŋitɔyta nin huŋpo, keken namen, ku laniya ko kanameŋ, kiŋ iŋ maloho ba deŋande/yeŋtande e dethuwa huŋpo ho kanamen. Biya be ben kin iŋ maloho ma sinthe maaka deŋa/yeŋto, iŋ ma kahudɔŋɔ be pathi.

Hu degande ha kin ba koo na wo wathe won, in won yereme won, mey kathabanthe ba degande.

Nkpeeg ki na doma hugpo ka faydo. Ki kpeegki kig ig maloho ba pamo kama dogiyande mene keken ko kanameg ka bali yoo bali.

17. Malukunande kohi-in Masomanle Man

Woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba niyo iŋ kεε wundε wuntheŋ o bindε bilo kεε banthe in biya bifεεna.

Woo ka ba tute sembε ka kεε namaŋ baŋ.

18. Malukunande kohi-in Mason matati man

woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba siimoko na thimo wundɛ, iŋ ba thoo ka dina ba thimo wundɛ o ba kponoko ka dina ba bɛŋ e thoo ka dina bafɛna maloko yoo maloko, iŋ hɛlɛn kulaniya ko kanamaŋ. Wundɛ kiŋ iŋ maloho ba mɛyande iŋ biya be boyɛ ba niyo ka masii manthe ɛba thoŋina kulaniya ko kanameŋ ka wan mɛnɛ rokpoko.

19. Malukunande Kohi-iŋ-Masomanaŋ Maŋ

Woo yo wo kin maloho ba tepa funun kama simoyko ma kanaman, in ba kponkila ho thimo wunde. Wun tholande, maloho ma ben kin ba bohitoko kulaniyande, e woo yina thana tepe ba yi ba niya nin ba kpala mene ba kponkila ka nkalen ba pankitinande funun ho ben.

20. Malukunande Kohi-Kale/konthokaye Man

Woo yo wo kiŋ kuloho ba komande kathabanthe ka wuthεbε. Woo ka ba pithito ba niyo ka mathuŋande yoo mathuŋande o ka nkaŋ ka ndoo nkaŋ ka thimo ka wundε.

[Missing?]

21. Malukunande Kohi Kale-iŋ Manthe Maŋ

Woo yo wo ki η i η maloho ba niya wali i η hu komimament ho ka sembe ba η ka keken ko kanama η o ba thiika ba hu gbo η ho thimo wunde ba kuta semba ba η .

wow yo wo kin in maloho ba bilande ofisi yoo ofisi wo ka hu kominament ka keken naman ko.

Bathimo biya ba niyo, bena hu kominament ba niye wali. Biya be beŋ ba thiikiye ba bayapa mene yereme ba fuŋuniye biŋ thaya ka hu kominament ho beŋ. Binde ba thiikiye wo thimo biŋ ka wan ɔ ka ma rɔgbɔkɔ.

22. Malukunande Kohi Kale-in Maale Man

Woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba nskita kenkey ko kanamaŋ ba Pama niŋ ba duŋkuna niŋ fεεra ba masiteke kama o kama e niy woo wo ba yiki, e puŋka niya wali, o gboŋni o hutaniya ho denki kenkeŋ ko kanamaŋ ko niŋ tute lima.

23. Malukunande Kohi-Kale-iŋ-Mataati Maŋ

Woo yo wo kiŋ maloho ba niya wali, ba yɛtha wali ba thimo wundɛ iŋ ba thunkuno malohoy mɛnɛ ba pamo hu thana kuta wali.

Kufakinande kaaka kuthunkun ba woo yo wo wo ni wali. Woo yo wo ba thunkuno sinthe ba walin ba doniyande.

Woo yo wo ni wali ba thunkuno kopiri wo teηε ba yethe nama iŋ kuboriko kanamaŋ alako de be niyo iŋ yiki ka biyametin hutete. Kuthunkun ko beŋ ba punka heleŋ ba mase ka gbetheŋ ba niŋ penki.

- 4. Woo yo wo kin maloho ba thankina o ba thoyto nkanki nin mase.
- 24. Malukunande Kohi-Kale-iŋ-Manaŋ Maŋ

Woo yo wo kiŋ maloho ba fεεmiya iŋ ba dunkuno maloko ma kondadeŋ ba niya wali mɛnε malokoyŋ makasade ba fεεmiya iŋ kutunkuŋ.

25. Malukunande Kohi-Kale-iŋ-Massohi Maŋ

Woo yo wo bathoma mutene ba hupetho koto nama ko in kubori naman, kowunde ba punka kuta mu wunde bili/thoo. Wunde ba Kuta banka ba wunde in kubori naman fure, ba punka ba maso. Wunde ba maso be thoona o bethanthi, o bali ba denki ba wunde niyo humone.

Komisayŋ be iŋ mpay nameŋ ba maso. Mpati be kiyo ka yento/deŋo, be tha kiya ka yento/deŋo fooma ba kuta ma mase manthe e bindɛ pamo nanthe.

26.

[Missing]

[Missing]

[Missing]

27.

[Missing]

[Missing]

28.

[Missing]

29.

[Missing]

[Missing]

[Missing]

30.

[Missing]